

Londyńskie seminarium

4-6 czerwca 2003 r. odbyło się w Londynie seminarium na temat zwalczania nielegalnego handlu i przemytu dzieł sztuki. Organizatorem seminarium było biuro TAIEX, z siedzibą w Brukseli, we współpracy z Departamentem Kultury, Mediów i Sportu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Wielkiej Brytanii oraz British Museum, pod patronatem Komisji Europejskiej.

Szkolenie odbywało się w British Museum, a uczestniczyli w nim przedstawiciele państw kandydujących do Unii Europejskiej: Litwy, Łotwy, Estonii, Cypru, Turcji, Polski, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Czech i Słowacji. W skład grupy polskiej wchodziłi przedstawiciele Komendy Głównej Policji, Małopolskiej Komendy Wojewódzkiej Policji oraz Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych.

Szeroki program seminarium obejmował wprowadzenie omawiające historię i charakter nielegalnego handlu dziełami sztuki, analizę dorobku legislacyjnego Unii Europejskiej w tym zakresie, m.in. Uchwałę Rady UE w sprawie wydawania zezwoleń na wywóz dóbr kultury za granicę i Dyrektywę Rady UE w sprawie zwrotu nielegalnie wywiezionych dóbr kultury (wraz z ich nowelizacjami) oraz konwencję UNIDROIT.

Problemy i metody zwalczania nielegalnego handlu dziełami sztuki w krajach członkowskich UE prezentowali przedstawiciele Włoch, Holandii, Wielkiej Brytanii i Belgii. Szczególnie szeroko, rzecz jasna, przedstawiane było stanowisko rządu brytyjskiego, oparte na raporcie z grudnia 2000 r. powołanego w tym celu zespołu ekspertów ds. nielegalnego handlu dziełami sztuki (ITAP). Efektem raportu było przystąpienie Wielkiej Brytanii do Konwencji UNESCO z 1970 r., odmowa przystąpienia do konwencji UNIDROIT oraz sporządzenie projektu ustawy o handlu dobrami kultury, rozszerzającej znacznie pojęcie przestępstwa w handlu dziełami sztuki w stosunku do obowiązujących przepisów z 1968 r. Ustawa, która jako przestępstwo traktuje nabywanie, zbywanie, wywóz i przywóz

oraz organizowanie i akceptację ww. działań w stosunku do obiektów skradzionych, pochodzących z nielegalnych wykopalisk oraz stanowiących integralną część zabytków architektury lub pomników, ma wejść w życie w 2003 r.

Przedstawiciele Interpolu i Europolu omawiali rolę tych organizacji w zwalczaniu czarnego rynku dzieł sztuki, metody działania, tworzenie baz danych skradzionych obiektów i postęp prac nad udostępnianiem baz danych w Internecie na CD-ROM. Drugi dzień seminarium poświęcono

osobnemu szkoleniu dla policji i pracowników ministerstw kultury, osobnemu dla pracowników służb celnych.

W ostatnim dniu seminarium przedstawiano problemy brytyjskiego rynku dzieł sztuki: ryzyka w handlu dziełami sztuki i zasad kontroli rynku. Istotny element szkolenia stanowiły dyskusje na temat różnych poziomów rozwiązań prawnych, instytucjonalnych, dokumentacji obiektów zabytkowych oraz specyfiki problemów związanych z przemytem czy kradzieżami dóbr kultury w poszczególnych krajach. ❖

Fot. autor